

SAKSFRAMLEGG

Handlingsplan for Regional plan Norefjell-Reinsjøfjell - Høring

Utvalgssak	Utvalg	Møtedato
	Kommunestyre	12.12.2024

Kommunedirektørens innstilling:

Kommunedirektøren anbefaler kommunestyret å fatte slikt vedtak:

- Krødsherad kommune støtter arbeidet med nytt handlingsprogram for Regional plan for Norefjell-Reinsjøfjell.
- Krødsherad kommune oppfordrer til at det vektlegges å foreta tydelige prioriteringer innenfor handlingsprogrammet basert på hva som er realistisk å klare og gjennomføre.
- Krødsherad kommune ønsker å delta videre i samarbeidet om Regional plan for Norefjell-Reinsjøfjell og delta i Rådet for Norefjell-Reinsjøfjell og administrativ gruppe.
- Krødsherad kommune ønsker at det legges vekt på:
 - Å ferdigstille felles sti- og løypeplan, og videre oppfølging jf. pkt 5.2 og 7.3/7.2
 - Bærekraftige turer og opplevelser jf. pkt 6.2

Begrunnelse

Saken kommer opp fordi handlingsprogrammet til Regional plan for Norefjell-Reinsjøfjell skal rulleres. Det er Rådet for Norefjell-Reinsjøfjell som sammen med den administrative gruppa og sekretær i fylkeskommunen, utarbeider forslag til handlingsprogram. Forslaget skal sendes over til fylkeskommunen som skal vedta handlingsprogrammet som skal gjelde i tidsrommet 2025-2029. Handlingsprogrammet er en intensjonsavtale mellom partene i rådet og tar opp tiltak som rådet ønsker at det samarbeides om. Handlingsprogrammet kan virke omfangsrikt, men hvert år gjøres prioriteringer som avgjør hva det skal samarbeides om det kommende året. Rådet ønsker at alle partene skal behandle forslaget til handlingsprogram for at handlingsprogrammet skal være godt forankret hos alle partene. I tillegg deltar også Villreinutvalget i denne interne høringen.

Saksopplysninger:

Buskerud fylkeskommune vedtok i 2020 Regional plan for Norefjell-Reinsjøfjell. Planen var utarbeidet i et samarbeid med styringsgruppa som i tillegg til politisk representant for fylkeskommunen besto av ordførerne fra de fem kommunene Krødsherad, Sigdal, Flå, Nesbyen og Nore og Uvdal, lederen av villreinnemnda og en representant fra Statsforvalteren. Både Statsforvalteren og to kommuner hadde etter vedtaket vesentlige innvendinger til planen som ble behandlet i departementet, og vedtaket ble oversendt fylkeskommunen høsten 2021.

Den regionale planen og gjeldende handlingsprogram finnes her:

<https://bfk.no/tjenester/planlegging/samfunnsplanlegging/gjeldende-regionale-planer/oppfolgende-arbeid-med-regional-plan-for-norefjell-reinsjøfjell.185958.aspx>

Samarbeidet om oppfølging av planen har skjedd gjennom Rådet for Norefjell-Reinsjøfjell som består av de samme partene som satt i styringsgruppa. I tillegg samarbeides det på administrativt nivå i administrativ gruppe. I begge samarbeidsgruppene kan alle partene fremme saker av felles interesse og av interesse for felles forvaltning av fjellområdene.

I perioden 2021-2024 er det lagt vekt på verdiskapingsprosjektet og felles sti- og løypeplan, som er to av tiltakene i handlingsprogrammet. Disse to prosjektene har gitt samarbeidet økt kunnskap om utfordringer i verdiskaping i markedet av fritidsboligbygging og i ettermarkedet, mens felles sti- og løypeplan forsøker å løse utfordringer knyttet til ferdsel i villreinområdet, og hvordan vi i framtida kan kanalisere ferdsel samtidig som attraktiviteten i friluftsområdene ivaretas.

Handlingsprogrammet

Handlingsprogrammet er en viktig del av regionale planer, da det viser hvordan planen skal følges opp for å oppfylle intensjonene. Det inkluderer tiltak både innenfor og utenfor fylkeskommunens ansvarsområder, og det er viktig å samordne beslektede prosjekter for gjensidig forsterking. Handlingsprogrammer skal rulleres omtrent hvert fjerde år, og Buskerud fylkeskommune har spurt Rådet for Norefjell-Reinsjøfjell om de kan utarbeide forslag til nytt handlingsprogram og legger vekt på at samarbeidet skal prioritere de utfordringene som kommunene står i og forsøke å finne gode løsninger i fellesskap innenfor rammene av den regionale planen. Rådet startet rulleringen ved å diskutere erfaringer og aktuelle temaer, og administrativ gruppe har utarbeidet et skriftlig utkast til nytt handlingsprogram som ble behandlet av rådet i møte 12. november. Samtidig vedtok rådet at utkastet skulle sendes på intern høring til alle partene i tillegg til Villreinutvalget for bedre lokal forankring. Statsforvalteren gir også et innspill i denne fasen. Dette danner grunnlaget for nytt utkast som rådet behandler, før det sendes over til Buskerud fylkeskommune som vedtar handlingsprogrammet, som skal gjelde for 2025-2029.

Handlingsprogrammet har en innledning som forteller om hva handlingsprogram er, hvordan dette forslaget til handlingsprogram er utarbeidet, og hvilke vurderinger som er gjort underveis. I tillegg er tiltaksdelen delt i to slik at det skilles mellom løpende oppgaver og samarbeidsprosjekter, og det er særlig blant tiltakene i samarbeidsprosjekter at det skal gjøres en årlig prioritering før tiltak settes i gang.

Samarbeid gjennom Rådet for Norefjell-Reinsjøfjell og i administrativ gruppe virker konfliktdepende gjennom at alle partene får større forståelse for hverandres utfordringer og muligheter. Gjennom en god forankring og påvirkning på nytt handlingsprogram kan Krødsherad bidra til at handlingsprogrammet ivaretar temaer som vurderes som de viktigste å ivareta i den videre forvaltningen av fjellområdene.

Utkast til handlingsprogram er omfangsrikt og det er ikke sikkert at det er ressurser til å gjennomføre alle tiltakene i perioden, men tiltakene viser bredden av de temaene som rådet ønsker å se nærmere på de neste fire årene. Årlig vil rådet på bakgrunn av statusrapporter og årsplaner prioritere tiltak. Da skal det legges en projektskisse til grunn for videre samarbeid som avklarer retning, ressursforbruk og budsjett, forventninger og rolleavklaring i det aktuelle tiltaket. Alle partene kan bidra i denne prioriteringen gjennom årlige saker i rådet og hos alle partene (se tiltak 3 Forankring av arbeidet hos alle partene).

Forslag til handlingsprogram binder ingen av partene økonomisk, men er en slags intensjonsavtale om videre samarbeid gjennom arbeidet i rådet og administrativ gruppe. Prioritering av ressurser og budsjett for videre samarbeid, avklares gjennom nærmere utarbeiding av prosjektskisser som kommunene vil bli involvert i, gjennom årlige saker. Stortingsmelding om villrein (Meld. St. 18 (2023-2024) melder om at det skal vurderes om alle fjellområder, ikke bare de nasjonale villreinområdene, som har regionale planer som skal ivareta villrein, skal kunne ta del i og søke tilskudd i programmet Villreinfjellet som verdiskaper. Dette vil kunne bidra til gjennomføring av prosjekter på samme måte som f.eks. på Hardangervidda.

Bærekraftvurderinger

Samarbeidet om regional plan for Norefjell-Reinsjøfjell har som mål å bidra til en bærekraftig utvikling av fjellområdet innenfor tålegrensene til villreinen som paraplyart. Villreinen er bare en art, men fordi den er forholdsvis arealkrevende og har sin nomadiske vandring mellom vinterbeite, kalvings- og oppvekstområder og sommer- og høstbeiter, vil ivaretagelse av villrein samtidig ivareta mange andre arter som er avhengig av fjellhabitatet, og det ivaretar områder for utmarksbeite for sau, områder med stillhet og stjernehimmel, slik vi kjenner fjellområdene i Norge. Dette er attraktive verdier som må ivaretas også for framtida. Samtidig skal vi skape arbeidsplasser og verdier i lokalsamfunnene.

Som fylkeskommunen framviste i sine presentasjoner i formannskapet/ kommunestyret om besøksforvaltning i våres, er antallet fritidsboliger som er og blir planlagt i utbyggingsområdene i den regionale planen, stadig økende. Samarbeidet om den regionale planen utfordrer oss til å tenke oss om og tenke nytt, for hvordan vi skal ivareta både lokalsamfunnene, fjellets attraktivitet, villreinen, annet naturmangfold og beiteområder samtidig som det utvikles stadig flere fritidsboliger og skapes økonomiske verdier. Vi må i større grad sikre at videre utbygging skaper verdier lokalt og ikke skaper konflikt i lokalsamfunnene. Vi tror at rådet og administrativ gruppe er gode arenaer for å løfte slike problemstillinger. Både for at regionalt nivå skal forstå hvilke utfordringer lokalt nivå står i, hvilke ulike utfordringer kommunene står i, og at vi fra lokalt nivå i større grad kan forstå de regionale og nasjonale verdiene vi er satt til å ivareta som «eiere» av Norefjell-Reinsjøfjell.

Kommunedirektørens vurdering:

Kommunedirektøren anbefaler at Krødsherad kommune stiller seg bak forslaget til nytt handlingsprogram, og at kommunen deltar i det videre samarbeidet om Rådet for Norefjell-Reinsjøfjell og administrativ gruppe. Det må bli en god dialog om handlingsprogrammet hvor det gis mulighet til å komme med innspill til konkrete endringer eller prioriteringer der kommunen mener det er hensiktsmessig. Handlingsprogrammet framstår noe omfangsrikt, og det vil sannsynligvis være nødvendig å foreta tydelige prioriteringer underveis – samt å kommunisere disse ut.

I høringen er det bedt om innspill til hva som skal prioriteres/legges vekt på av felles prosjekter. Som nevnt er det i perioden 2021-2024 er det lagt vekt på verdiskapingsprosjektet og felles sti- og løypeplan. Felles sti- og løypeplan vil resultere i oppfølgingsprosjekter. For kommunen er det ønskelig at det i første omgang legges mest vekt på å ferdigstille sti- og løypeplanen. Den vil sette rammer for arbeidet med kommunes sti- og løypeplan. Det vil videre være naturlig at felles sti- og løypeplan følges opp, f.eks. med arbeid vedr. styring av ferdsel/besøksforvaltning (pkt 7.3/5.2). I den sammenheng kan det også være viktig å skaffe et bedre kunnskapsgrunnlag om friluftsfærdselen (pkt. 7.2). Å øke den lokale verdiskapningen er viktig. Som en reiselivskommune vil det være spennende å utvikle bærekraftige turer og opplevelser for å kunne bli en enda bedre reiselivskommune (pkt 6.3). Det jobbes allerede aktivt med

besøksforvaltning og reisemålsledelse i kommunen. Og utvikle bærekraftige turer og opplevelser vil kunne være med å støtte oppunder dette.

Vedlegg

- 1 Forslag - Handlingsprogram 2025-2028 Norefjell-Reinsjøfjell - på intern høring 151124.PDF